

بوکان یکی از شهرهای کرد نشین و مهم استان آذربایجان غربی است که به دلیل قرا گرفتن مزار "حسن زیرک" از اعتبار خاصی در نزد کرد زبانان آذربایجان غربی و سایر نقاط برخوردار است. روایات زیادی در مورد ریشه نام این شهر وجود دارد از مشهورترین آنها این است که در قدیم مردم این شهر در هنگام مراسم عروسی به چشمه آب بزرگ و مشهور این شهر که کردها آن را "حهوزه گهوره" (Gewre Hewze) به معنی "آبگیر بزرگ" می نامند، می آمدند و از آنجا که به کردی واژه "بوک" به معنی عروس است این منطقه را که بعد ها به شهر تبدیل شد "بوکان" (جمع بوک = عروس ها) نامیدند. در نظریه ای دیگر، گفته میشود که به هنگام حمله سپاه مغول به این مناطق، یکی از فرماندهان سپاه چنگیز، نام خود (بوکان) را بر روی این روستای کوچک (در آن زمان) نهاد. گفته میشود کوهی در مغولستان به نام بوکان وجود دارد که از نام همین فرمانده گرفته شده.

آثار باستانی بوکان

- تپه تابانی در روستای احمد آباد محال فیض الله بیگی مربوط به دوره پارسی و ساسانی.

- تپه آسیاب کهنه روستای احمد آباد محال فیض الله بیگی مربوط به اقوام هزاره اول پیش از میلاد.

- تپه کلک آبی در روستای باغچه محال فیض الله بیگی مربوط به اقوام هزاره اول پیش از میلاد.

- تپه سیخان کوچک در روستای ساری قمیش محال فیض الله بیگی مربوط به اقوام هزاره اول پیش از میلاد.

- تپه سیخان بزرگ در روستای باغچه محال فیض الله بیگی مربوط به اقوام هزاره اول قبل از میلاد.

- تپه موچه در روستای تکان تپه محال فیض الله بیگی مربوط به اقوام هزاره اول قبل از میلاد.

- تپه کلتپه در روستای کلتپه بوکان مربوط به اقوام هزاره اول قبل از میلاد.

- قلعه تپی در روستای تپی مربوط به دوره نیریزد و هزاره و پانصد سال پیش از میلاد.

- تپه قره کند در روستای قره کند محال آختاچی مربوط به هزاره اول پیش از میلاد.

- تپه روزیانی در روستای عزیزکند مربوط به دوره برنز پیش از میلاد.

- تپه داربسر در روستای داربسر در محال آختاچی مربوط به دوره اشکانیان.

- زمینهای جره واقع در روستای شیخلر محال آختاچی مربوط به دوره اشکانیان و ساسانی.

- گردی خلیسکه واقع در روستای سراب محال مربوط به دوران اقوام پارینه سنگی.

- تپه گرده خزینه در روستای سراب مربوط به دوران کالکوتیک.

- تپه گرده شین در روستای سراب مربوط به اقوام دوران کالکوتیک.

- تپه آشی در روستای قره موسالو مربوط به اقوام برنز پیش از اسلام.

- گوک تپه در روستای گوکتپه مربوط به نیمه دوم هزاره اول قبل از میلاد.

- تپه گرده شین در روستای رحیم خان محال مربوط به دوره برنز قبل از میلاد.

- تپه محمود در روستای ارمنی بلاغی مربوط به اقوام اواخر دوره نوسنگی.

- گرد عثمان قلعه در قلعه در روستای ساری قمیش مربوط به هزاره یکم پیش از میلاد.

- تپه کانی کوزه له در روستای کانی کوزه له مربوط به دوره کالکوتیک پیش از میلاد.

- قلعه ناچیت در روستای ناچیت بوکان مربوط به دوره برنز پیش از میلاد.

- تپه مقصود در روستای ملالر بوکان مربوط به دوره کالکوتیک.

- تپه عبدالله تپی سی در روستای عبدالله تپی سی مربوط به دوره برنز پیش از میلاد.

- تپه گردهمالان در روستای کهنه‌ملالر مربوط به هزاره یکم پیش از میلاد.
- تپه گرد عربلو در روستای علی‌کند مربوط به هزاره یکم پیش از میلاد.
- تپه سردار آباد در روستای سردار آباد مربوط به اقوام پارتی و ساسانی پیش از میلاد.
- قلعه سردار بوکان.
- قلعه قالاچی (قلعه چین) در روستا قلاچی بوکان ۸۰۰ (ق. م) و مربوط به حکومت ماناها.

مقبره سردار بوکان :

این بنا در شهر بوکان در داخل پارک عمومی قرار گرفته است و مربوط به دوره قاجاریه می باشد. زیربنای مقبره در سطح ۱۹۸ مترمربع بوده است و دارای یک گنبد مرکزی، ایوان و دو دهلیز در طرفین می باشد. در ضلع جنوبی که ورودی بنا را تشکیل می دهد، ایوانی با ۲ ستون سنگی قرار گرفته است که زیبایی خاص به مجموعه داده است، مقبره مذکور مدفن خانواده سردار « عزیز خان مگری » داماد امیرکبیر و فرمانده کل قشون ناصرالدین شاه قاجار می باشد که مورد توجه امیرکبیر بوده است.

نمای بیرونی مقبره سردار بوکان

تپه عباس آباد (قلعه) :

قلعه تاریخی عباس آباد در بررسی باستان شناسی که در سال ۱۳۶۷ (هجری شمسی) بر محور تپه تاریخی قالاچی در بوکان به انجام رسید، در مجاورت جنوب شرقی روستایی به همین نام و بر روی تک ارتفاع آهکی که در محل به « گردی تپه » معروف است مورد شناسایی قرار گرفته است. دژ بر تمام ارتفاعات مجاور و نیز دشت وسیع در اطراف رودخانه تناهو (سیمینه رود) که از جنوب به شمال در جریان است کاملاً مسلط می باشد. شکل قلعه بیضی نزدیک به دایره است و برج های آن نیم دایره و توپر می باشد. در داخل دژ بقایایی از ساختمان های سنگی است که حتی فرم خود را نیز حفظ کرده اند، این بقایا که به عنوان تاسیسات داخل دژ منظور شده از حیث زمانی با ساختمان دژ هم دوره نیست و به یکی از استقرارهای دوره اسلامی تعلق دارد.

تپه عباس آباد (قلعه داش تپه) - بوکان

کل تپه :

تپه ای باستانی است که در حال حاضر بوسیله واحدهای ساختمانی احاطه گردیده است این تپه در روستای کل تپه در جنوب بوکان قرار گرفته است که این روستا به خاطر وجود چشمه های متعددی در کنار این تپه باستانی بنا گردیده است که نام روستا هم برگرفته از نام تپه است . ارتفاع نسبی این تپه از ۳۰ تا ۴۰ متر بیشتر نمی شود شامل بقایایی از فرهنگ انسانهای دوران ماد می شود و علت اصلی انتخاب این انسانها برای سکونت به احتمال قوی مسائل امنیتی و تدافعی بوده است . از آنجا که آذربایجان غربی و بویژه کناره های دریاچه ارومیه مرکز آتشکده ها و آیین های ایران کهن بوده است قدمت کل تپه هم به زمانی بر می گردد که در آن جا آتشکده هایی بوده است و نشانی از آتش را در خود پنهان دارد.

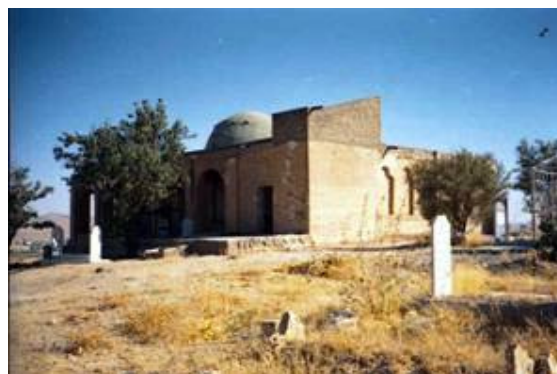

کل تپه - بوکان

- روستای قلعه‌چی نزدیک بوکان
- غار کول آباد میان بوکان و میاندوآب
- غار مگری قران در روستای خراسانه
- غار کونه کوتر در روستای ینگیجه بوکان
- غار کونه کوتر در روستای سهولان
- ایوان سنگی روستای آغجیوان
- قلعه سنگی روستای سماقان فرهاد تراش دارای نه اتاق سنگی
- حوض گوره چشمه بزرگ آب و استخر دیدنی بوکان
- مسجد جامع
- طاقهای سنگی روستای بی‌بی‌کند
- پارک ساحلی بوکان
- (پارک کوی محمدیه) معروف پارک حسن زیرک
- مسجد حمامیان

مسجد حمامیان :

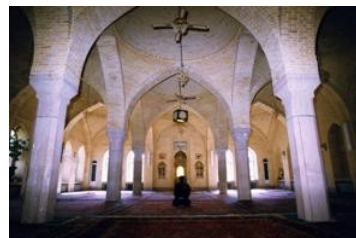
در نزدیکی شهر بوکان در کنار روستای حمامیان مسجد قدیمی و نسبتاً سالم حمامیان و بقایای مدرسه قدیمی حمامیان و وضوخانه که هم اکنون قسمتی از کلاسهای آن سالم مانده ، قرار گرفته است . این مسجد قبل از جنگ جهانی دوم در سال ۱۳۲۸ هجری بنا شده است و موسس آن مرحوم « محمود آقا ایلخانی زاده » و معمار آن شادروان « معمارباشی مراغه ای » بوده است . بنای مسجد با پلان مربع شکل و بصورت تک گنبدی با مصالح سنگ لاشه ای در پی و آجر چهارگوش در بدنه و گنبد پوششی بصورت دو لایه با ظرافت خاصی بنا گردیده و بعد از احداث بنای مسجد واحدهایی تحت عنوان مدرسه متصل به بنای مسجد ساخته شده است .

نمای مسجد حمامیان - بوکان

مسجد جامع بوکان :

مسجد جامع بوکان در بخش مرکزی و قدیمی شهر و در کنار تپه قدیمی ، مشهور به تپه قلعه سردار و در ضلع شرقی سرآب که از کوه فعل شکینه سرچشمه می گیرد قرار گرفته است . تاریخ تاسیس مسجد جامع ۱۳۱۰ هجری است و معمار این بنا مرحوم « علی اصفهانی » از معماران ماهر و چیره دست آن زمان بوده است . این بنا در حال حاضر به عنوان محل برگزاری نماز جمعه بوکان مورد استفاده اهالی شهر قرار می گیرد.

مسجد جامع - بوکان

سوغات و صنایع دستی بوکان

در حدود ۳۰۰ خانوار در این شهر و روستاهای اطراف آن به تولید صنایع دستی مشغولند. عمده صنایع دستی این منطقه شامل قالی بافی - سجاده بافی - پارچه بافی - حصیر بافی و خراطی می باشد. پولک دوزی از مشهورترین صنایع خانگی این شهرستان است.